

Bilaga 5. Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Hälsa och livsstil

Området och ämnet

Inom området Hälsa och livsstil ges utbildning på forskarnivå inom forskarutbildningsämnet Hälsa och livsstil med inriktning omvårdnad, handikappvetenskap och idrottspsykologi.

Ämnesbeskrivning

Forskarutbildningsämnet Hälsa och livsstil, med inriktning omvårdnad, handikappvetenskap och idrottspsykologi, fokuserar på förståelse, förklaring och förändring av människors hälsa och livsstil. Ämnet har en tydlig brukar- och praktikrelevans och studier bedrivs på såväl individ- som grupp- och samhälls-/organisationsnivå. En särskild tonvikt läggs på studier av delaktighet och på studier som fokuserar skärningspunkten mellan individens och samhällets ansvar för att främja hälsa och livsstilval.

Område

Området hälsa och livsstil har en tvärvetenskaplig karaktär men utgör ett avgränsat kunskapsfält. Hälsa handlar i linje med WHO:s definition om fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, där människan upplever en känsla av sammanhang. Med detta synsätt ses hälsa som beroende av såväl individuella som samhälleliga faktorer. Avgränsningen av hälsobegreppet innebär att fokus läggs på faktorer som främjar hälsa och motverkar ohälsa. Livsstilsbegreppet tillämpas och utvecklas för att fånga både individens möjligheter och begränsningar som aktör att själv välja livsstil och de förutsättningar, strukturer, som sätter ramar för valet. Såväl strukturerna som aktörerna och spänningsfältet däremellan avgör livsstilen och därmed också förutsättningarna för hälsa.

Behörighet

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet enligt den allmänna studieplanen för varje enskilt ämne på forskarnivå. Den sökande ska dessutom ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

Grundläggande behörighet

Kraven på grundläggande behörighet beskrivs i Högskoleförordningen, 7 kap. 39§. De återges här:

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

För enskild sökande kan undantag från kravet på grundläggande behörighet medges om det finns särskilda skäl. Det görs i sådana fall av studierektor för det område inom vilket ämnet för utbildningen ligger. Beslutet samordnas med ledningen för den forskningsmiljö där doktoranden ska vara verksam.

Särskild behörighet

För behörighet att antas som studerande till utbildning på forskarnivå i hälsa och livsstil krävs att studenten avlagt examen på avancerad nivå inom ett område som är relevant för forskarutbildningsämnet.

Mål

Mål för examina på forskarnivå anges i Högskoleförordningen (SFS 1993:100). Utöver dessa mål gäller följande mål för forskarutbildning inom hälsa och livsstil vid Högskolan i Halmstad.

Utbildningens mål är att doktoranden ska utveckla de kunskaper och färdigheter, samt den kritiska förmåga som krävs för att självständigt och i samarbete med andra nationella och internationella forskare

och/eller yrkesverksamma planlägga, genomföra samt muntligt och skriftligt redovisa vetenskapliga studier inom området Hälsa och livsstil.

Målet med utbildningen är dessutom att doktoranden ska tillägna sig allsidiga kunskaper inom området Hälsa och livsstil samt utveckla färdigheter i att reflektera över och värdera etiska aspekter av forskning, utveckla förmågan att i samarbete med andra forskare söka forskningsanslag samt att kommunicera forskningsresultat med personer utanför akademien.

Upplägg

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort utbildning om 240 hp inom området för utbildning på forskarnivå. För att uppnå detta krävs att doktoranden tillägnar sig ett utbildningsinnehåll som svarar mot examensmålen.

Utbildning på forskarnivå avseende *doktorsexamen* ska totalt omfatta fyra års heltidsstudier (240 högskolepoäng). Utbildningen består av en avhandlingsdel om 180 hp, 45 hp obligatoriska kurser och 15 hp valbara kurser (se Tabell 1).

Utbildning på forskarnivå avseende *licentiatexamen* ska omfatta totalt två års heltidsstudier (120 hp). Utbildningen består av en avhandlingsdel om 90 hp och obligatoriska kurser om 30 hp (se Tabell 1).

Översikt över utbildningens uppläggning och examenskrav	Obligatorisk kursdel (hp)	Valbar kursdel (hp)	Avhandlingsdel/- uppsatsdel (hp)	Summa högskolepoäng (hp)
Doktorsexamen	45	15	180	240
Licentiatexamen	30		90	120

Tabell 1. Översikt över högskolepoäng (hp) för doktorsexamen respektive licentiatexamen

Doktorsexamen

För doktorsexamen ska den studerande författa en avhandling motsvarande 180 högskolepoäng. Avhandlingsarbetet är det viktigaste momentet i forskarutbildningen. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt vetenskapligt arbete inom området Hälsa och livsstil. Arbetet kan utformas som en monografi eller en sammanställning av flera artiklar (sammanläggningsavhandling) inom hälsa och livsstil med inriktning omvårdnad, handikappvetenskap eller idrottspsykologi. Avhandlingen ska i övrigt utformas i överensstämmelse med vad som föreskrivs i högskoleförordningen.

Kravet på självständighet utesluter inte att avhandlingsarbetet kan ingå i ett större forskningsprojekt. I de fall då avhandlingen eller något/några av dess delarbeten har medförfattare, ska avhandlingsförfattarens individuella insatser redovisas. Avhandlingens studier ska ha genomgått vederbörlig etisk granskning enligt gällande lagstiftning. Om avhandlingen skrivs på engelska ska avhandlingen ha en sammanfattning på svenska. Omavhandlingen skrivs på svenska, ska avhandlingen ha en sammanfattning på engelska.

Licentiatexamen

För licentiatexamen ska den studerande författa en vetenskaplig uppsats omfattande 90 högskolepoäng bestående av en monografi eller minst två vetenskapliga artiklar och en ramskrift. Licentiatarbetet ska visa att den studerande kan redogöra för metodik och resultat på ett logiskt och vetenskapligt sätt. De i en sammanläggningsuppsats ingående artiklarna ska uppfylla kraven för publicering i vetenskaplig tidskrift.

Kravet på självständighet utesluter inte att uppsatsarbetet/artiklarna kan ingå i ett större forskningsprojekt.

I de fall då uppsatsen eller något/några av dess delarbeten har medförfattare ska uppsatsförfattarens individuella insatser redovisas och bedömas. Licentiatuppsatsen ska försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Arbetet bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd. Vid betygsättningen ska hänsyn tas till innehållet i arbetet och försvaret av detsamma. Betyg sätts av extern examinator. Syftet med forskarutbildningskurserna är att den forskarstuderande skall skaffa sig de bredd- och fördjupningskunskaper som angivits under avsnittet syfte och mål.

Obligatoriska och valbara kurser för doktorsexamen

I kursdelen av forskarutbildningen ska 45 av högskolepoängen tas som obligatoriska kurser. Resterande 15 högskolepoäng utgörs av valbara kurser.

De fem obligatoriska kurserna i forskarutbildningen är:

1. Introduktionskurs för doktorander, 7.5 hp
2. Vetenskapsteori och forskningsetik 7.5 hp
3. Hälsa och livsstil, 15 hp
4. Vetenskapliga metoder I, 7.5 hp
5. Vetenskapliga metoder II, 7.5 hp

Exempel på valbara kurser:

1. Forskningsdesign och metod, kurser specifika för respektive inriktning, 7.5 hp
2. Ämnes- eller metodfördjupande kurser av relevans för avhandlingsarbetet, 7.5 hp
3. Vetenskaplig kommunikation, 7.5 hp (gemensam för Högskolan i Halmstad)
4. Högskolepedagogik, 7.5 hp
5. Innovation och förändring 7,5 hp
6. Individuell litteraturkurs 7, 5 hp.
7. Nutritionsepidemiologi, 7.5 hp

Doktoranden kan fritt välja valbara kurser i samråd med handledare. Dessa kurser kan väljas i angränsande forskningsområden och i fördjupningskurser inom avhandlingsområdet. Forskarkurser som ges utanför Högskolan i Halmstad, vid andra universitet och högskolor inom eller utom Sverige, kan tillgodoräknas i kursdelen efter godkännande av handledaren.

Obligatoriska kurser för licentiatexamen

I kursdelen av forskarutbildningen ska 30 av högskolepoängen tas som obligatoriska kurser

De tre obligatoriska kurserna i forskarutbildningen är:

1. Introduktionskurs för doktorander 7.5 hp
2. Hälsa och livsstil 15 hp
3. Vetenskapliga metoder I, 7.5 hp

Beredning

Studieplaner och kursplaner för ämne på forskarnivå fastställs av fakultetsnämnden efter förslag från berörd sektion. Studieplanerna ska ställas till fakultetsnämnden och insändas av studierektor vid berörd sektion.